

Kyrkobladet

Nr4:2025

Innehåll

Tema : Bi

Sid: 2, 6-7,10-11

3 bidrag från 3 biodlare

Sid: 3-5 Kyrkoval 21 sep

Sid: 8-9 Gudstjänster

Sid: 14 Allhelgonhelgen

Sid: 15 Hänt sen sist

Sid:16: Kontaktuppgifter

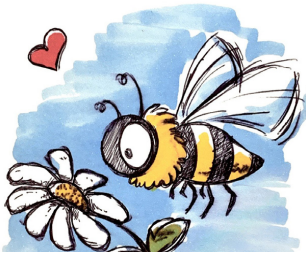
**Svenska
kyrkan**

Skärstad-
Ölmstad
församling

ODR Samhällsinformation

Bina en fruktsak

Ett bisamhälle kan bestå av alltifrån 10 000 enskilda bin (som en småstad) till 70 000 enskilda bin (en ganska stor mellanstor stad). De ser sig själva som en individ, googlar jag fram. Frågan är om den källan är säkerställd?!

Skulle vi, du och jag, se oss som en individ i vårt sammanhang? Eller mer som enskilda individer som ingår var för sig i ett samhälle, i en by eller tätort? Eller som vi i kyrkans värld uttrycker i en församling, där både tillhöriga och otillhöriga finns. Kan jag uttrycka så om otillhöriga i vårt kyrkblad, som samtidigt är en samhällsinformation? För du som bor inom församlingsbegreppet Skärstad - Ölmstad församling, är härvarande i denna bygd där ett och annat bi flyger omkring.

Jag undrar vad de ser med tanke på att de har fem ögon? Och en fråga kan bli, kan bin tänka? Vad skulle de då iaktta och fundera över, när de ser oss? Kanske sitter vi där på en filt på en grön gräsmatta. Det är sommar, och solen skiner och vi ser en mindre berså dit vi går, du och jag. Lite skugga, lite blomdoft och där småpratar vi. Samtalet går kanske lite trögt, men sedan händer något och vi pratar livet. Vi pratar om händelser som påverkar livet och vi är plötsligt bortom vår hitsida i vårt prat. Någon av oss har just mist en vän, som nu är "på andra sidan". Smärta, tårar, minnen. Ett leende och så kommer tårar – allt i ett! Döden och livet hör ihop, liksom ett bisamhälle. Det surrar... hos bina och det surrar i våra tankar när vi pratar eller tänker om att oändligheten är lika obegriplig som odödligheten. I Ord-språksboken som du finner i Gamla testamentet står det som en slags resumé eller sammanfattning; Hur ska då livet levas? Jo, i vishet säger Ord-språksboken, en bok fylld med allmängiltiga sanningar. Att lära av egna eller andras erfarenheter och misstag – det är att vara vis... Vad har detta med bin att göra?! Jo, där står det i en vers; Vänliga ord är som honung – smakar sött

och gör kroppen frisk. Jag tänker att människor som levt sina liv för längesedan hade redan då en relation till bin och visste om honungens mystik.

Hur är det i nutid? Bina flyger omkring och befruktar träd, nära där jag bor. Även om det inte behövs tillstånd måste det informeras om att man har ett eller annat bisamhälle hemmavid, enligt miljöbalken. Biodlaren är skyldig att vidta förebyggande åtgärder för att minska olägenhet för människors hälsa, står det. Andra förebyggande åtgärder är mer en bisak, i att bekämpa varroakvalster. Om inget görs kommer kvalstren som angriper bisamhällen, förgöra... möjlig överlevnad. Det påverkar både fruktodlaren och för oss som gillar honung, men också framförallt bisamhället. En kedja bryts, som ger konsekvenser.

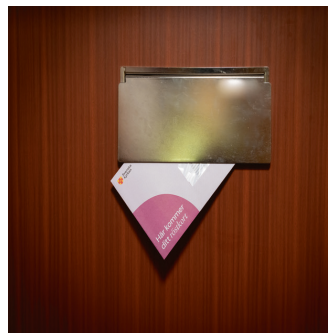
"Kyrkoårets gudstjänst" är en inspirationsbok som har en sida som har rubriken "Odlas tacksamhet i vardagen" av Robert Eriksson. Citat; "Min tro är att Gud ständigt är aktiv i vår värld för att göra trasigt till helt. Hur kan vi lära oss att se det och aktivt odla tacksamhet." Han diskuterar om att vi människor har olika uppfattningar om både det ena och det andra. Men vi har tacksamhet över livet gemensamt. När vi tar ett djupt andetag och inser det oerhörda - att vi fått livet som en gåva för en kort stund - då kan tacksamheten växa inom oss.

Konsekvenstänk; Om ett bisamhälle betraktar sig som ett, hur kan det påverka oss att se att också vi är ett, fast flera som bidrar till ett samhällsbygge?

Kanske du får lust att göra dig en bivack? Ta en filt runt omkring dej och lyssna på fågelkvitter, bisurr och känna vinden smeka din kind. Du upplever närheten av något större. Kanske anar du att Gud omsluter dig och känner då en känsla av lugn och ro. Du kanske ler och känner; Glädje - det är att du själv oss förenar, låter oss växa med uppgiften här. Då kan vi mogna som levande grenar, rika på druvor och frukter och bär (sv ps 721 v 5). Om bina inte fanns – vem skulle då vara behjälplig med befruktning av druvor och frukt?

Krister J Clifford

Kyrkoval 21 september 2025

Kyrkovalet äger rum vart fjärde år. Nästa kyrkoval äger rum från och med den 8 till 21 september. Söndagen den 21 september är det valdag.

Vad innebär kyrkovalet?

Du som är 16 år och medlem i Svenska kyrkan har rösträtt och kan därmed påverka vilka kandidater som ska vara med och fatta beslut över hur Svenska kyrkan ska styras, vilka frågor den ska driva och hur resurser ska användas under de kommande fyra åren.

I kyrkovalet röstar du inom tre nivåer:

- Kyrkofullmäktige (lokalt – vita valsedlar)
- Stiftsfullmäktige (regionalt – rosa valsedlar)
- Kyrkomötet (nationell, Svenska kyrkans "riksdag" – gula valsedlar)

Nomineringsgrupper på lokal nivå

Alla grupper som ställer upp i valet kallas för nomineringsgrupper. I det lokala valet, röstning av kandidater för Skärstad Ölmstad församlings kyrkofullmäktige, finns två nomineringsgrupper. Den ena är *Kyrklig glädje i Skärstad-Ölmstad församling*, och den andra nomineringsgruppen utgörs av *Sverigedemokraterna*.

På valsedlarna för respektive nomineringsgrupp finns kandidaternas namn, och du kan personrösta genom att sätta ett kryss i rutan framför kandidatens namn. Du kan välja att personrösta på max tre kandidater.

Vad behöver jag vid röstning?

Inför valet kommer varje berättigad röstare få ett personligt röstkort hemskickat. Röstkortet och giltig legitimation tas med när du röstar, antingen innan eller under valdagen. Du kan även använda röstkortet vid brevröstning med bud eller post om du har svårt att ta dig till församlingens lokaler. OBS! Om du röstar med bud eller brev behöver två vittnen närvara.

Varför ska man rösta i kyrkovalet?

Svenska kyrkan utgör en aktiv och viktig roll vad gäller socialt arbete för barn, unga och vuxna, exempelvis genom stöd till utsatta grupper, krisarbete, integration eller gemenskapsbyggande. Din röst kan även främja Svenska kyrkans fortsatta utveckling för värderingsuppdraget, öppenhet och medmänsklighet, framtid och hållbarhet. Det kan innefatta allt från klimatfrågor och relationer till alla människors lika rättigheter. Genom din röst påverkar du vilken linje kyrkan tar i dessa frågor.

Vart och när kan jag rösta?

Du kan rösta i en förtidsröstningslokal, röstningslokal eller i vallokalen.

Förtidsröstningslokaler (fr.o.m. 8/9)

Ölmstad församlingshem

Tisdag 9/9, kl. 11.00-13.00 (i samband med sopplunch)

Landsjökyrkan

Måndagar kl. 8.00-13.00
Tisdagar kl. 8.00-13.00
Onsdagar kl. 13.00-16.00
Torsdagar kl. 8.00-12.00 + 16.00-20.00
Fredagar kl. 8.00-12.00
Lördagar kl. 10.00-12.00

Röstningslokaler:

Ölmstad församlingshem

Söndag 21/9, kl. 11.00-15.00

Landsjökyrkan

Söndag 21/9, kl. 11.00-13.00 och 14.00-20.00

Vallokal (21 sept):

Landsjökyrkan

Söndag 21/9, kl. 11.00-13.00 och 14.00-20.00

Viktigt att tänka på

- Du som röstar ska alltid ha med ditt röstkort och id-handling vid röstning i lokal för förtidsröstning innan valdagen och i vallokal under valdagen.
- För att kunna rösta ska du:
 - ha fyllt 16 år senast på valdagen
 - tillhöra Svenska kyrkan
 - vara folkbokförd i en församling i Sverige

Kom ihåg att din röst är viktig!

Det är viktigt att man som väljare är insatt i vad kyrkovalet innebär så att man kan stå bakom sin röst och därmed göra skillnad för Svenska kyrkans framtida utveckling. Därför vill jag förmedla några viktiga tips på länkar och kontaktuppgifter som du kan söka dig till om du vill veta mer inför valet.

- Skärstad Ölmstad församlings hemsida under fliken <https://www.svenskakyrkan.se/skarstad/kyrkoval-2025>
- Svenska kyrkans valservice: 010-18 19 400 (öppnar 1 september)
- Svenska kyrkans hemsida: www.svenskakyrkan.se
- Du kan även mejla till: kyrkoval@svenskakyrkan.se

Text: Karin Hegestrand

(Bilder på kandidater till de olika nomineringsgrupperna finns på s. 5 och s.12)

Kandidater till nomineringsgruppen Kyrklig glädje

Från vänster: Ulla Ekström, Gudrun Pettersson, Gun-Britt Hultman, Anders Klasson, Åke Dembacke, Henrik Svahn, Jag Jagborn, Åke Haraldsson. Infälld bild till vänster: Karin Hegestrand och Sven-Erik Blomgren. Infälld bild till höger: Lise-Lott Bertilsson.

Från vänster: Ingalill Rehn, Ann-Marie Erixon, Per-Johan Ask, Yvonne Fritsell, Helena Björk. Infälld till vänster är Ing-Mari Lusth. Infälld till höger är Maria Fritsell. Ej med på bild: Per Lagervall och Lena Sörensen.

Biodling som bisyssla

Intervju med Evelina Dembacke i Hillinge

Jag styr bilen mot Skärstad och byn Hillinge för att träffa Evelina Dembacke som bor där på en gård tillsammans med sin man Tilo och två barn. Evelina är uppväxt i Hillinge men har också bott i Oslo 15 år. I Oslo träffade hon sin man och när de fick barn bestämde de sig för att flytta tillbaka till Hillinge och ta över huset efter hennes farmor. Tolv generationer har nu bott på gården/platsen. Evelina ville tillsammans med sin man starta upp en levande gårdsdrift och efter en tid kom de fram till att de ville satsa på en grönsaksodling och på bin. De startade upp med bina först och för att få kunskap om bin gick Evelina en kurs i biodling på Folkuniversitetet. Hon är också med i Gränna Biodlarförening där hon fick/får lära sig mycket av andra biodlare. Det finns inget färdigt facit för hur bin är och lever utan man får lära sig av sina egna och andras erfarenheter. Evelina lär sig varje dag av sina bin, säger hon. Hon påtalar att de är mycket smartare än henne fastän hon försöker vara smart. Genom att bete sig annorlunda än vad hon räknat med har de lurat henne flera gånger. Gården har både bin på gården och i skogen och på så sätt blir det två olika sorters honung. Honungen delas upp när den slungas för att på så sätt bli en skogshonung och en "gårdshonung". Man kan då se skillnad på färgen, smaken och konsistensen.

Andelsbiodling

Gården har valt att driva sin biodling som en andelsbiodling. Det innebär att man köper en andel i en kupa på förhand och får då en tiondel av honungsskörden i en kupa. Det betyder att ett bra år kan man få jättemycket honung och

ett dåligt år blir det mindre. Det är dealen. Det är svårt att få lönsamhet i en biodling och detta är ett sätt för biodlare att ha en säkerhet för sin biodling. Det är många människor idag som blivit medvetna om klimatförändringarna och att det kan vara svårt för bina och biodlarna. Utan bin blir det svårare med pollinering av växter och det vore trist tycker jag som älskar blommor. Som andelsägare får du även kontinuerlig information om hur det går med bina och om du vill kan du vara med vid kupan och titta och du får lära dig mer om bin och honung. Det kanske rent av slutar med att du själv vill ha bin, vem vet!

Bina är som mest verksamma under vår och sommar, vilket man kan förstå, så när hösten kommer går de i vila. Men man måste vara vaksam som biodlare även under vintern för det kan bli fågelangrepp, musangrepp eller något annat djur som stöter på kupan och stör bina. Framåt vårkanten kommer myrorna som vill in i kupan och äta av det söta. Evelina berättar att i år är bina starka (det är jättemycket bin), drottningen lägger mycket ägg och då vill bina dela sig (föröka sig). Det är då bra att dela bisvärmen kontinuerligt för att förhindra att den svärmar och ger sig i väg till grannens skorsten eller träd. Det har hänt men om man delar i tid förhindrar man detta.

I en kupa bor en drottning och ca 60.000 bin. Ett bi lever endast ca 6 veckor på sommaren p g a att de arbetar hårt, vintertid klarar de ca 6 månader. Drottningen lever ca tre år. På gården odlas det även grönsaker efter ekologiska principer och det gynnar också alla bin och andra insekter som lever i vår omgivning.

Vill du veta mer om gårdens grönsaksodling och biodlingsandel kan du läsa mer om detta på deras hemsida www.hillinge.se.

Text/foto: Agnetha Blücher. Foto: Evelina Dembacke

Biodling året runt men också bisyssla

Föredrag av Lars Kjellström i Bunn's kapell 4 juli 2025

Bakgrund: Lars Kjellström har sedan många år varit fastighetsexpert för Växjö stift. Han är också verksam inom lantbruk med bl.a. får, höns och bin på gården Nyarp utanför Östanå. Lars är tredje generationens biodlare. Både farfar och morfar var biodlare. Han hjälpte tidigt sin farfar att lyfta bikupor. Hans föräldrar träffades också på ett biodlarmöte. Lars säger därför att han har "biodlingen i blodet". Han har ca 30 bisamhällen i Gränna-Ölmstad området.

Biodlarens årscykel

I januari sitter bina tätt samman i bikupan för att hålla värmen. Det är nu ca 25 grader och bikupan är 1-2 lådor hög. De håller värmen genom att vibrera med kroppen. Det finns då en drottning och ca 10000 arbetsbin.

Under februari månad ökar dagsljuset och värmen likaså. Drottningen börjar då att lägga ägg. Temperaturen ökar från 25 till 35 grader. När värmen visar sig tömmer också bina tarmen. Det kallas för den stora rensningsflygdagen. Om det skulle vara för kallt bajsar de i kupan och då dör bisamhället. Det kallas utsot.

I mars-april flyger bina ut och börjar samla pollen. Hassel, al och sälg är värdefulla och ger mycket pollen. Drottningen ökar nu äggproduktionen allteftersom maten kommer in och lägger som mest i april-maj när hon lägger ca 3000 ägg om dagen. Bisamhällena ökar nu snabbt i storlek och biodlaren lägger till lådor på höjden för att möta upp ökningen i honungsproduktion. Upplever bisamhället att det blir för trångt, finns risken att de delar på sig. Det kallas att de svärmar. 2025 har varit ett svärmar beroende på blandad väderlek, varmt och kallt.

Svärmsäsongen är maj till midsommar. Det är den gamla drottningen som lämnar tillsammans med hälften av arbetsbina. Upptäcker allmänheten bin som svärmar kan man ringa till svärmtelonen som är en kostnadsfri tjänst

från Biodlarnas riksförbund. En svärmfångare kommer då och tar hand om svärmen. Längre fram på sommaren är det maskros, raps, vildhallon och klöver som ger honung. Finns man nära ett område med raps kan de ge stora mängder honung. Likaså är det med ljung som blommar från juli månad och framåt och avslutar blomnings-säsongen.

När ramarna är fulla är det dags att slunga vaxkakorna från honung. Den hålls nu upp i stora kärl, 40-50 kg per styck. Den är nu tunnflytande och får stå så en dag. Det flyter upp pollen och bitar från vaxkakor som tas bort och silas i flera omgångar. Den får sedan stå ytterligare några dagar. I det här skedet rörde man förr i honungen för att den skulle bli len. Idag ympar man den i stället genom att ta en len god honung med perfekta sockerkristaller som blandas ut i den nya honungen som då kristalliseras med den ursprungliga honungens egenskaper. Konsistensen på honungen varierar. I Sverige vill man ha en len honung medan man i Frankrike vill ha en kornigare konsistens.

I slutet av sommaren gör man klart för invintring av bina. Det gör man bl.a. genom att leta reda på drottningen och placera henne i lådan längst ner, då de översta lådorna tas bort. För att få ett starkt samhälle på vintern vill biodlaren att drottningen fortsätter att lägga ägg fast honungen är borta. Det gör man genom att ge socker, drottningen fortsätter då lägga ägg som bygger upp antalet vinterbin. I september skall invintringen vara klar. Förr sa man till Adelövs marknad som är i början av september men med klimatförändringar har datumet skjutits fram några veckor, till slutet av september.

Text/foto: Tomas Eklund. Foto: Karin Hagberg.

Tack till Intresseföreningen Bunn's kapell som stod för värdskap.

Gudstjänster 7 sep till 23 nov

7 sep	12:e sönd. e. trefaldighet	"Friheten i Kristus"
Ölmstad kyrka	Kl. 10. Pilgrimsvandringsmässa *	
Ölmstad kyrka	Kl. 18 Gudstjänst. Konfirmandinskrivning	
14 sep	13:e sönd. e. trefaldighet	"Medmänniskan"
Landsjökyrkan	Kl. 10 Mässa för ung och gammal	
Ölmstad kyrka	Kl. 18 Tystnad, tankar, toner	
21 sep	14:e sönd. e. trefaldighet	"Enheten i Kristus"
Ölmstad kyrka	Kl. 10 Mässa	
28 sep	15:e sönd. e. trefaldighet	"Ett är nödvändigt"
Skärstad kyrka	Kl. 10 Mässa	
Bunns kapell	Kl. 18 Temagudstjänst, nya psalmer	
5 okt	Den helige Mikael's dag	"Änglarna"
Ölmstad kyrka	Kl. 15 Gudstjänst för små och stora Barnkör, Bibelskattjakt**	
12 okt	Tacksägelsedagen	"Lovsång"
Skärstad kyrka	Kl. 10 Mässa. Kören	
Bunns kapell	Kl. 18 Musik i hösttid	
18 okt		
Skärstad kyrka	Kl. 18 Ekumenisk kör***	
19 okt	18:e sönd. e. trefaldighet	"Att lyssna i tro"
Landsjökyrkan	Kl. 10 Mässa	
22 okt		
Ölmstad kyrka	Kl. 18 Allhelgonavandring	

26 okt	19:e sönd. e. trefaldighet	”Trons kraft”
Skärstad kyrka	Kl 10 Mässa	
31 okt		
Ölmstad kyrka	Kl. 18 Musik i allhelgonatid	
1 nov	Alla Helgons dag	”Helgonen”
Skärstad kyrka	Kl. 16 Ljugudstjänst. Kören	
2 nov	Söndagen e. Alla Helgons dag	”Vårt evighetshopp”
Ölmstad kyrka	Kl. 16 Ljugudstjänst	
9 nov	21 sönd. e. trefaldighet	”Samhällsansvar”
Skärstad kyrka	Kl. 10 Mässa	
Bunns kapell	Kl. 18 Kvällsgudstjänst	
16 nov	Söndagen före domsöndagen	”Vaksamhet och väntan”
Skärstad kyrka	Kl.14 Gudstjänst	
	Domsöndagen	
23 nov	Kl. 10 Mässa	”Kristi återkomst”
Ölmstad kyrka		

*Pilgrimsvandringsmässa som vandringsgudstjänst vid fint väder

**Temagudstjänst med Bibelskattjakt för de som fyller 5 år. Avslutning av bibelläger för konfirmander,

***Ekumenisk kör i Skärstad kyrka

OBS, se uppdaterade predikoturer på JP-annonserguiden, hemsidan, Fb-solkirken, nyhetsbrev(veckoaffisch). Foto från IKON, Pixbay och Pixnio.

Jorden vi ärvde och lunden, den gröna

Intervju med Blåbärsodlare Fredrik Rosenqvist på Lillamatts Blåbär

I vackra Uppgränna drygt tre kilometer utanför Gränna kan du finna Lillamattsas blåbärsodling där du kan plocka de amerikanska blåbären Reka och Duke som några exempel. Blåbären är större, sötare och även ljusa inuti än svenska och liknas där de hänger i buskarna som små vindruveklasar. Varje buske producerar drygt ett till tre kilo bär. Det är en trevlig och givande sysselsättning som lockar familjer, turister, pensionärer, bärplockare och naturintresserade som gillar lättplockade bär.

Idén med självplockning av blåbär föddes när Fredrik Rosenqvist studerade på Sveriges Landsbruks Universitet i Alnarp där frukt och bärbuskar togs upp på en kurs. Amerikanska blåbär var en utav dem, trädgårdsblåbär med ett annat namn. Under kursen fick Fredrik idén att odla trädgårdsblåbär i Sverige och året var då 1997. Året därpå sattes den första blåbärsplantan som nu har blivit drygt 4000 blåbärsbuskar.

Företaget:

Lillamattsas bär & bygg som de heter är ett företag som kombinerar bärödling med byggnadssnickeri. Blåbärsodling var till en början en hobbyverksamhet som sedan har utvecklats till ett heltidsjobb under vissa månader. I januari till april beskärs blåbären på heltid och även i slutet av juli till september månad skördas bären, övrig tid av året blir det snickeriarbete. De håller sig strikt till att ej använda kemiska bekämpningsmedel i deras odling vilket innebär att de hackar en stor del av ogräsen mekaniskt. Det betyder att bärplockare kan avnjuta bären direkt efter hemgång utan att behöva skölja.

Pollineringen med humlor och insekter:

Viktiga medhjälpare till sin odling har Fredrik de inhemska humlorna men även importerade humlorna från Holland för att säkerställa skörden. Varje år köper han in humlor då han upplever att det finns färre av de inhemska humlorna sedan 2006. Det humlor och insekter gör är att de pollinerar växterna vilket är ett otroligt viktigt jobb för att den biologiska mångfalden ska bevaras. Vad som sker vid en pollinering kan enkelt förklaras att pollen (manliga könsceller) överförs från en blommas ståndare till dess pistill, hona så att en befruktning kan inträffa. Nya frön kan nu skapas som i sin tur kan bli nya växter.

Giftfritt och hälsobefrämjande:

Fredrik anser inte att det är bra att bespruta och genom det kan insekter och humlor pollinera riskfritt på hans odlingar. När han släpper ut humlorna efter import flyger de ett varv och kan efter det navigera sig på grund av deras lokal-sinne som i vissa avseende överstiger människans. På Lillamattsas gård titulerar man humlorna som de små "superhjältarna" på grund av deras vikt och skicklighet. Pollineringen är viktig för vår livsmedelsförbrukning men framför allt livsviktig för naturen. Utan växter ingen mat och skydd åt vilda djur och balanserade ekosystem och detta är något Fredrik vill främja.

Humlor och insekter men även andra djur hjälper till att pollinera så att vi kan avnjuta näringsrik kost som frön, nötter, oljor, frukter och i detta fall blåbär. Fredriks saftiga och goda blåbär är fulla av viktiga fytonäringsämnen som sitter i skalet. Fytonäringsämnena fungerar som växternas eget immunsystem och ger dem dess olika färger. Fytonäring har antioxidanter och antiinflammatoriska egenskaper som kan hjälpa att skydda människans celler och dämpa inflammationsprocesser i kroppen, aktivera immunförsvaret och stärka kroppens avgiftningssystem. Att odla giftfritt har visat sig vara ett vinnande koncept för både odlingen, företaget, kunder, humlor, bin och insekter och samvetet på Lillamattsas blåbärsodling. På en sommar kan han ha över 4000 besökare om det vill sig väl. Han är bestämd med att spruta kemikalier på bären inte är något alternativ, då slutar han hellre.

Vad kan vi andra göra för att hjälpa våra insekter som bidrar till så mycket gott?

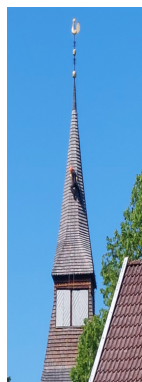
Här kommer en del tips från Världsnaturfonden WWF (2025):

- Välj ekologiskt
- Välja giftfri odling
- Låta delar av gräsmattan växa vild
- Bygg bihotell
- Odlar växter/blommor i trädgården
- Använd inte kemiska bekämpningsmedel i trädgården
- Erbjud vatten till exempel i ett fågelbad

Vill du komma och plocka bär på Lillamattsas blåbärsodling kan du gå in på hemsidan/Facebook för att få aktuell information för när själv-plocket är öppet. Viktigt att läsa noggrant innan du beger dig så att det finns blåbär eftersom blåbären mognar i olika omgångar.

Text: Karin Preuthun

Bilder: Karin Preuthun och Fredrik Rosenqvist. Bilden på bihotellet av Gustaf Hellsing.

Fastighetsinformation

Flera investeringar har gjorts under året. På Tossehall är taket till torpet bytt. Golv och skåp är utbytta i köket.

Till Skärstad kyrka planeras det för att uppdatera värmesystemet. Byta ut den sista oljepannan till bergvärme.

I Ölmstads församlingshem är kök och nedervåning renoverade under slutet av förra året. Det planeras för att byta till nya markiser i församlingshemsdelen. Under sommaren 2025 har det varit tjärning av taket på Ölmstad kyrka. Bild ovanför visar denna tjärning.

Foto: Bo Höglund

Pilgrimsvandringsmässan

Söndag 7 september, kl. 10-12

Tema: Bi

Start/mål vid Ölmstad kyrka
rundtur med mäsas via gården Håknarp.

Välkommen till pilgrimsmäsas i vandrande form där vi delar tankar & musik längs vägen.

Mäsas firas vid gården Håknarp i Ölmstad.

Eget sittunderlag och fika tas med.

Sträcka, ca 6 km. Info om klockare Rendahl/
Håknarp och bipaviljongen.

Vandringen leds av Tomas Eklund och

Karin Hagberg.

Se info: [www.svenskakyrkan.se/skarstad/
pilgrimsvandringsmassa/7sep](http://www.svenskakyrkan.se/skarstad/pilgrimsvandringsmassa/7sep)

Personalinformation

Från 1 sep börjar Richard Borgenback som kyrkoherde i församlingen. Se bild till höger. Söndag 16 nov kl. 14 i Skärstad kyrka är det invigning med biskop Fredrik. Se kommande annonsering för mer info.

Tack - Lena Sörensen - vår medarbetare och diakoniassistent blir pensionär. Vilken tack-samhet vi får känna över att Lena varit i tjänst i vår församling under ett flertal år! I "bönboken, tro och tradition" står det:

Man kan använda gamla människor till kram-människor. De kan berätta sagor och grädda våfflor och göra barn trygga.

Lycka till och kanske du inte gräddar några våfflor mer men fortsatt med att kramas och var den du är.

Psalm 79: Du vet väl om att du är värdefull, att du är viktig här och nu, att du är älskad för din egen skull., för ingen annan är som DU!

Krister J Clifford. Tf. kyrkoherde

Under hösten 2025 kommer Maria Johansson ansvara för lunchgemen-skapen tillsammans med Martagruppen. Lena till höger i bild (och Åsa) avtackades i gudstjänsten 24 augusti i Ölmstad kyrka.

Äventyrsdag

Söndag 14 september, kl. 15-17

på Tossehalls lägergård

Vi lagar mat ute, får ett uppdrag i skogen anpassat efter ålder, leker och lär. Familjer med barn 3-10 år.

Ett samarbete mellan Naturskyddsföreningen i Huskvarna/Gränna och Skärstad-Ölmstad församling. Mer info/anmälan

tomas eklund@svenskakyrkan.se

Se även

www.svenskakyrkan.se/skarstad/aventyrsgdag

Kandidater till kyrkovallet
från Sverigedemokraterna

Jan-Ove Lipponen. Saknas på bild, Christer Svensson

Detta händer i Skärstad-Ölmstad församling

Barn & barnkör

Höstterminen 2025

Landsjökyrkan:

Barnkör, från åk:1, start 3 sep, onsdagar kl. 16:30-17:20

Knattetonen, barn 0-1 år, start 4 sep, torsdagar 9:30-11:30

Äventyrliga familjen, 3-10 år med familj, se hemsida. Start 14 sep

Utekockar åk:5, onsdagar 14:30-16:30, start v.36

Ungdomsgrupp Deluxe, åk:7-9, tisdagar kl.16-18, start v. 36

Ölmstad:

Utekockar åk 5-6, Tossehall, 13:30-16:30, start v.36.

Grillkväll för åk 7-9 Tossehall, 15:30-17:30. Alla åldrar 17:30-19:30. 27 aug

Vuxen Nya projekt-grupper för barn från v.45

Lunchgemenskap, uppstart 2 sep i Landsjökyrkan. Ölm. f-hem. 9 sep

Ölmstad kyrkliga syförening, uppstart 19 aug

Sygruppen för Rumänien, uppstart 2 sep

Änglagruppen, uppstart 12 sep

Skärstad-Ölmstad kyrkokör, uppstart 28 aug Pilgrim start 7 sep

Gubbröran start 25 aug Strängsväng (ukulele) start 15 sep

Konfirmanduppstart 7 sep kl. 18 i Ölmstad kyrka Kyrkoval 8-21 sep

Mer info och kontakt: svenskakyrkan.se/skarstad

Allhelgonahelgen

När det går mot höst och mörkret skymmer, så kommer en av årets vackraste helger, då vi på ett särskilt sätt minns dem och det som vi saknar. Det kan vara förluster av olika slag, för vi bär alla på avsked som skett genom livet. När döden kommer, så sker det ibland lugnt, ibland mer oväntat. Vi kan ha fått ett långt liv tillsammans eller bara några år. Oavsett hur långt ett liv har levats, så har det varit ett helt liv, som varit fyllt av mening. För varje människas liv bär på en inre djup mening, som inte ens döden kan ta ifrån oss. Den som förlorat någon eller något, sörjer på olika sätt och det är som det ska, för vi är alla olika. Det är viktigt och hjälpsamt att verkligen låta sorgen ta sin tid och plats, men också bryta den ibland för att påminnas om att glädjen lever sida vid sida med det sorgliga. Ofta är det skönt att prata med någon om vad man känner.

Vi som arbetar i kyrkan finns här för dig när du upplever sorg. Vi har hand om allt från de praktiska frågorna, som gravar på våra kyrkogårdar, själva begravningsgudstjänsten, till att mötas för samtal för den som vill prata om det som hänt. Trons förunderliga kraft tar inte bort sorgen, men den ger oss hopp om att livet kan levas med sorgen. Tron ger oss också hopp om ett evigt liv i himmelen, där Gud väntar oss alla en dag.

*"Det säjs att bara tiden går
så ska den läka alla sår
som sorgsna hjärtan gömmer.
Visst är vårt minne ofta kort
men att en när och kär gått bort
är nåt man aldrig glömmer.
En tröst för den som lämnats kvar
är hoppet som ens hjärta har
trots tårarna man gråter.
För himlens eget löfte är
att älskar man varandra här
så möts man en gång åter." (Atle Burman)*

Musik i Allhelgonatid

Fredag 31 oktober kl. 18 Ölmsstad kyrka

Ljsgudstjänst med namnuppläsning

Lördag 1 november kl. 16.00 Skärstad kyrka

Ljsgudstjänst med namnuppläsning

Söndag 2 november kl. 16.00 Ölmsstad kyrka

Välkommen till våra kyrkor och kyrkogårdar under Allhelgonahelgen!

Karin Hagberg, komminister

Temagudstjänster med nya psalmer

Under hösten blir det två tillfällen att provsjunga förslag till nya psalmer. En stor mängd av olika varianter och musikaliska stilar har lämnats in. Det slutliga beslutet tas av kyrkomötet. Alla förslag finns att ta del av från Svenska kyrkans webbplats.

Söndag 28 september kl. 18 i Bunns kapell

Söndag 7 december kl. 18 i Landsjökyrkan

Kantor Jan Andersson hälsar alla hjärtligt välkomna att sjunga.

Hänt sedan sist....

Dagläger på Tossehall tillsammans med Sv. kyrkan i Huskvarna

Gubbgruppen åker vikingabåt på Gransnäs

Våffel-
produktion
inför musik i
somarkväll

Församlingsresa till Bibelns värld 3 juni

Efterlysning:

Under våren 2025 har 5 bibelpersoner presenterats vid lunchgemenskapen (Landsjökyrkan och Ölm. f-hem). De var i tur och ordning: Abraham, Noa, Rut, Moses och Jesaja. Några av bibelpersonerna syns här under.

Vilka bibelpersoner vill ni ha med nästa vårtermin? Vill ni vara med själva och presentera en bibelperson?

Kontakta: tomas.eklund@svenskakyrkan.se

2025 års konfirmander

Jesaja

Moses

Rut

Skärstad kyrka

Ölmstad kyrka

Landsjökyrkan

Bunns kapell

Pastorsexpeditionen Landsjökyrkan Kaxholmsvägen 4. 561 46 Huskvarna.

Hemsida: www.svenskakyrkan.se/skarstad. e-mail: skarstad-olmstads.forsamling@svenskakyrkan.se

Sociala medier: www.facebook.com/solkyrkan och www.instagram.com/solkyrkan

Pastorsexp. öppettider:

Måndag-tisdag 10-13 Onsdag 13-15. Torsdag 10-13. Fredag stängt. Tel **036-515 30**

Kyrkoherde

Richard Borgenback, tel. 036-515 31
mobil 0727 -31 70 80
richard.borgenback@svenskakyrkan.se

Församlingsadministratör

Rigmor Källström, tel. 036-515 33
mobil 0730-68 06 16
rigmor.kallstrom@svenskakyrkan.se

Kantor

Åsa Wass, tel.036-515 35
mobil 0738-11 06 98
asa.wass@svenskakyrkan.se

Komminister

Karin Hagberg, tel. 036-51532
mobil 0722-30 59 51
karin.hagberg@svenskakyrkan.se

Församlingspedagog

Tomas Eklund, tel. 036-515 37
mobil 0739-39 01 12
tomas.eklund@svenskakyrkan.se

Kantor

Kristin Ahlbom, tel 036-525 39
mobil 0738-11 02 67
kristin.ahlbom@svenskakyrkan.se

Kyrkvaktmästare

Peter Björk, tel. 036-532 07
mobil 0738-11 05 64
peter.bjork@svenskakyrkan.se

Kantor

Jan Andersson 036-51538 och
mobil 0761-47 57 21
jan.andersson3@svenskakyrkan.se

Kyrkvaktmästare

Cecilia Emanuelsson 036-532 06
mobil 0708-94 21 88
cecilia.emmanuelsson@svenskakyrkan.se

Församlingspedagog

Agnetha Blücher, tel. 036-515 36
mobil 0768-79 55 01
agnetha.blucher@svenskakyrkan.se

Kyrkvaktmästare

Maria Johansson, tel. 036-530 92
mobil 0738-11 03 60
maria.johansson7@svenskakyrkan.se

Kyrkogårdsförmän

Bo (Bosse) Höglund, tel: 036-523 48
mobil 0730-84 01 47
bo.hoglund@svenskakyrkan.se

Ansvarig utgivare: Richard Borgenback. Redaktionsgrupp: Tomas Eklund, Agnetha Blücher,
Karin Hegstrand, Lars Genberg.

Foto: Församlingsbilder.